BÀI 1 GIỚI THIỆU CHUNG

NỘI DUNG

- Công nghệ thông tin và máy tính
  - Máy tính và cấu trúc máy tính
  - Phần cứng và thiết bị ngoại vi
  - Phần mềm
- > Biểu diễn thông tin trong máy tính
- ➤ Hệ đếm
- > Đơn vị đo thông tin

MÁY TÍNH

Là những thiết bị hay hệ thống dùng để tính toán hoặc kiểm soát các hoạt động

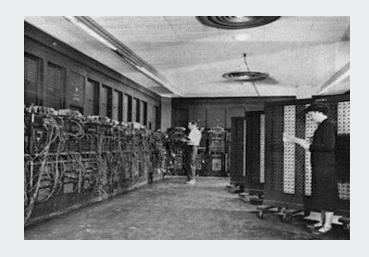
- Các máy tính thường có:
  - Bộ phận đầu vào
  - Bộ xử lý
  - Bộ phận đầu ra

MÁY TÍNH

- Thế hệ thứ nhất (1940s 1950s)
  - Sử dụng ống chân không
  - Kích cỡ lớn và phức tạp

- > Thế hệ thứ 2 (1955 1960)
  - Sử dụng công nghệ transitor
  - Tốn ít năng lượng hơn, ít nóng hơn
  - Máy tính cỡ lớn

MÁY TÍNH

- Thế hệ thứ 3 (1960s)
  - Mạch tích hợp (Ics)
  - Kích cỡ nhỏ hơn

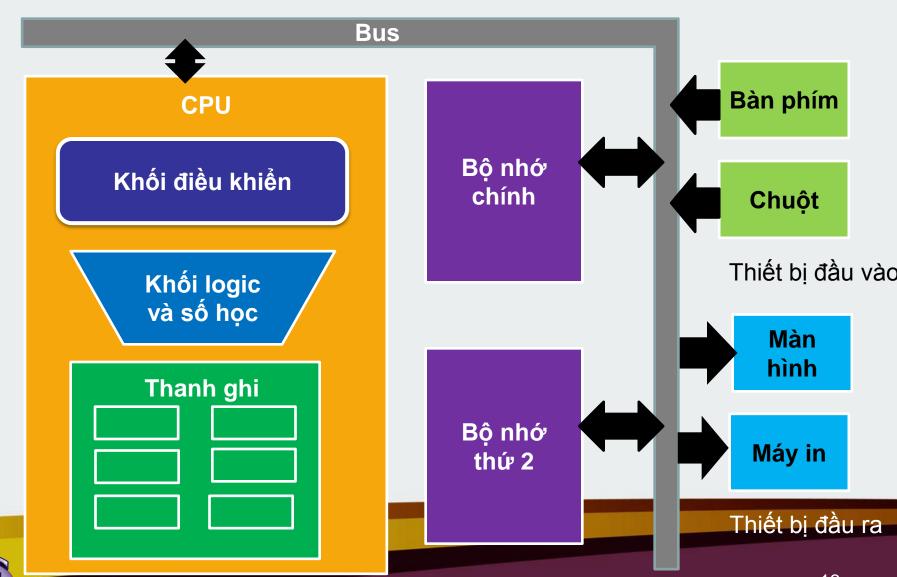
- Thế hệ thứ 4 (1970 nay)
  - Sử dụng nhiều vi mạch tích hợp
  - Kích thước ngày càng nhỏ

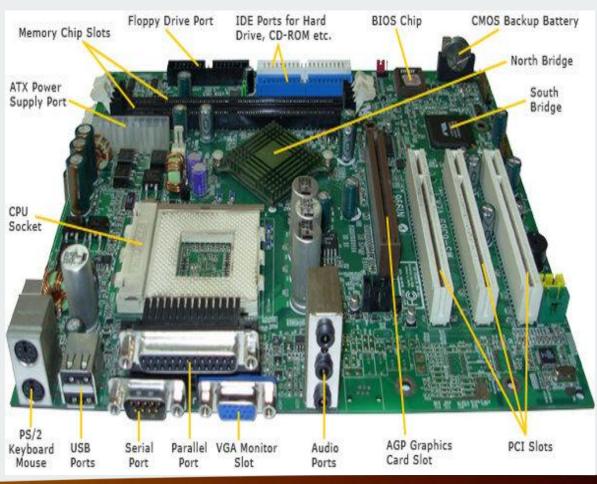

MÁY TÍNH – phần cứng

Phần cứng - CPU

Phần cứng - Bộ nhớ chính

Bộ nhớ trong:

ROM

- Bộ nhớ chỉ đọc
- Ghi một lần duy nhất

RAM

- Bộ nhớ truy xuất ngẫu nhiên
- Bộ nhớ đọc, ghi
- Thông tin lưu tạm thời, mất khi mất nguồn điện cung cấp

Phần cứng - Bộ nhớ chính

Bộ nhớ ngoài:

Ô đĩa cứng

Đĩa mềm, đĩa CD/DVD

Phần cứng – Thiết bị đầu vào

Bàn phím

Chuột

Máy quét

Webcam

Microphone

Phần cứng – Thiết bị đầu ra

Màn hình

Máy in

Máy chiếu

Loa

Phần mềm

· Là các chương trình chạy trên máy tính

- Phân loại phần mềm:
  - Phần mềm hệ thống
  - Phần mềm ứng dụng

Biểu diễn thông tin trong máy tính

- Dữ liệu được mã hóa dưới dạng nhị phân và lưu vào bộ nhớ
  - Các số : giữ nguyên
  - Các chữ cái: mã hóa -> số
  - ▶Âm thanh: mã hóa -> số
  - ≻Hình ảnh: mã hóa -> số
- · Các hệ đếm:
  - ≻Hệ đếm nhị phân
  - ≻Hệ đếm thập phân
  - ≻Hệ đếm thập lục phân

Biểu diễn thông tin trong máy tính

Bảng mã ASCII

- Là bảng ký tự và bảng mã ký tự dựa trên bảng chữ La Tinh
- Dùng để hiển thị văn bản trong máy tính

Cấu trúc bảng mã:

- 32 ký tự đầu tiên (từ 0 -31) là các ký tự điều khiển
- Mã ASCII từ 48 57: là 10 chữ số
- Mã ASCII từ 65 90: là các chữ cái hoa A->Z
- Mã ASCII từ 97 122: là các chữ cái thường a->z
- Mã ASCII từ 128-255: là các ký tự đồ họa
- Mã ASCII còn lại là các ký tự đặc biệt

Biểu diễn thông tin trong máy tính

Dec	Hex	Char	Dec	Hex	Char	Dec	Hex	Char	Dec	Hex	Char
0	00	Null	32	20	Space	64	40	0	96	60	`
1	01	Start of heading	33	21	!	65	41	A	97	61	а
2	02	Start of text	34	22	rr	66	42	В	98	62	b
3	03	End of text	35	23	#	67	43	С	99	63	С
4	04	End of transmit	36	24	Ş	68	44	D	100	64	d
5	05	Enquiry	37	25	*	69	45	E	101	65	e
6	06	Acknowledge	38	26	٤	70	46	F	102	66	f
7	07	Audible bell	39	27	1	71	47	G	103	67	g
8	08	Backspace	40	28	(	72	48	H	104	68	h
9	09	Horizontal tab	41	29	)	73	49	I	105	69	i
10	OA	Line feed	42	2A	*	74	4A	J	106	6A	j
11	ОВ	Vertical tab	43	2B	+	75	4B	K	107	6B	k
12	OC	Form feed	44	2 C	,	76	4C	L	108	6C	1
13	OD	Carriage return	45	2 D	_	77	4D	M	109	6D	m
14	OE	Shift out	46	2 E		78	4E	N	110	6E	n
15	OF	Shift in	47	2 F	/	79	4F	0	111	6 F	0
16	10	Data link escape	48	30	0	80	50	P	112	70	p
17	11	Device control 1	49	31	1	81	51	Q	113	71	q
18	12	Device control 2	50	32	2	82	52	R	114	72	r
19	13	Device control 3	51	33	3	83	53	ຮ	115	73	8
20	14	Device control 4	52	34	4	84	54	T	116	74	t
21	15	Neg. acknowledge	53	35	5	85	55	U	117	75	u
22	16	Synchronous idle	54	36	6	86	56	V	118	76	v
23	17	End trans, block	55	37	7	87	57	W	119	77	w
24	18	Cancel	56	38	8	88	58	X	120	78	x
25	19	End of medium	57	39	9	89	59	Y	121	79	У
26	1A	Substitution	58	ЗА	:	90	5A	Z	122	7A	z
27	1B	Escape	59	зв	;	91	5B	[	123	7В	{
28	1C	File separator	60	зс	<	92	5C	N .	124	7C	1
29	1D	Group separator	61	ЗD	=	93	5D	]	125	7D	}
30	1E	Record separator	62	ЗΕ	>	94	5E	^	126	7E	~
31	1F	Unit separator	63	3 F	?	95	5 F		127	7F	

Hệ đếm

Hệ nhị phân

- Là một hệ đếm dùng 2 ký tự để biểu đạt một giá trị số
- ≥2 ký tự là 0 và 1

Hệ thập phân:

➤ Dùng 10 ký tự từ 0 đến 9 để biểu đạt 10 giá trị

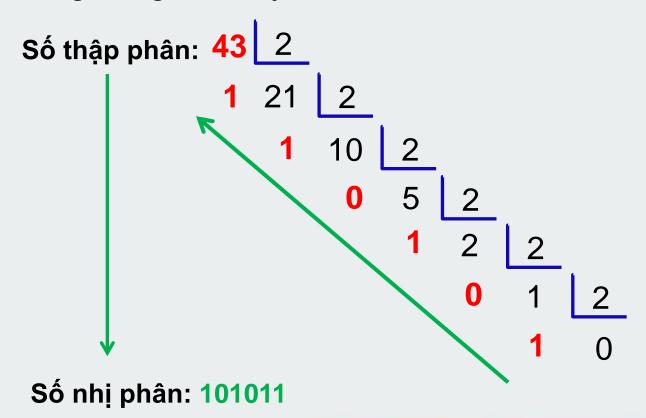
Hệ thập lục phân:

- ▶Là hệ đếm có 16 ký tự, từ 0 đến 9 và từ A đến F
- $ightharpoonup Vi dụ: 15_{10} = 1111_2 = F_{16}$

Đổi số thập phân sang nhị phân

Quy tắc: chia số thập phân liên tiếp cho 2 cho đến khi thương bằng 0 và lấy các số dư từ dưới lên.

Đổi số nhị phân sang thập phân

Quy tắc: Lấy các số ở từng vị trí nhân với 2[^][vị trí] rồi cộng lại được số thập phân.

Số nhị phân:
$$101011 = 1x2^5 + 0x2^4 + 1x2^3 + 0x2^2 + 1x2^1 + 1x2^0$$

= $32 + 0 + 8 + 0 + 2 + 1$

Số thập phân:
$$= 43$$

Hệ đếm

Hệ 10	Hệ 2	Hệ 16	Hệ 10	Hệ 2	Hệ 16
0	0000	0	8	1000	8
1	0001	1	9	1001	9
2	0010	2	10	1010	А
3	0011	3	11	1011	В
4	0100	4	12	1100	С
5	0101	5	13	1101	D
6	0110	6	14	1110	E
7	0111	7	15	1111	F

Đơn vị đo thông tin

- Đơn vị nhỏ nhất để biểu diễn thông tin là bit
  - Bit có thể nhận 2 giá trị: 0 và 1
- Các đơn vị đo thông tin:
  - ➤Byte (B):8bit
  - >KiloByte (KB): $2^{10}B = 1024 B$
  - ➤ MegaByte (MB): 2^{20} B = 1024 KB
  - ➤ GigaByte (GB): 2^{30} B = 1024 MB
  - ➤ TeraByte (TB): 2^{40} B = 1024 GB

KÉT THÚC

